

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta

Päätöspäivämäärä 07.10.2025 § 74

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 07.10.2025

§ 74

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnan ympäristöterveyden viranomaistehtävien päätösvallan siirtäminen viranhaltijoille

852/00.01.01.05/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

johtava terveydensuojeluinsinööri Tomi Bondarew p. 050 518 4485

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteen tallennusnimi korjattu hallintolain 51 §:n nojalla 8.10.2025 muotoon

"Ympäristöterveyden päätösvallan siirtäminen, matriisi 7.10.2025". Korjattu vuosiluku.

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää siirtää päätösvaltaansa ympäristöterveyden viranhaltijoille liitteenä olevan päätösvallan siirtomatriisin mukaisesti. Päätös tulee voimaan heti muutoksenhausta huolimatta.

Perusteluosa

Ympäristöterveydenhuollon viranomaistehtävistä, jotka perustuvat mm. elintarvikelakiin, terveydensuojelulakiin, tupakkalakiin ja lääkelakiin, huolehtii kunnan viranomaisen, joka voi olla lautakunta tai muu monijäseninen toimielin. Lahden kaupungissa ympäristöterveydenhuollosta vastaava toimielin on rakennus- ja ympäristölupalautakunta, jolla on Lahden kaupungin hallintosäännön nro 2025/18

4 §:n mukaan oikeus päättää toimivaltaansa siirtämisestä alaiselleen viranhaltijalle, mikäli se on lain mukaan mahdollista.

Ympäristöterveyden päätösvallan siirtämistä varten laadittu matriisi on tarpeen päivittää vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Matriisiin on ajankohtaista tehdä muutoksia erityisesti seuraavilta osin:

Matriisiin on lisätty uuden vastaavan eläinlääkäri virka, jonka kaupunginhallitus on päättänyt kokouksessaan 22.9.2025 § 292 perustaa 1.10.2025 alkaen turvaamaan eläinlääkintähuollon toimintaa uuden eläinlääkintähuoltolain voimaantulemisen sekä uudistuvan päivystysjärjestelmän myötä.

Elintarvikelakiin on lisätty pykälä toimijan luotettavuudesta. Elintarvikealan ja kontaktimateriaalialan toimijan on oltava luotettava. Toimijan luotettavuutta voidaan arvioida elintarviketurvallisuuden tai taloudellisten tekijöiden, kuten julkisoikeudellisten velvoitteiden hoitamisen, perusteella. Elintarvikelain 7. pykälässä on säädetty, että toimivaltainen valvontaviranomainen voi toimijan luotettavuuden selvittämiseksi pyytää toimijasta harmaan talouden selvitysyksiköltä harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 5 §:ssä tarkoitetun velvoitteidenhoitoselvityksen. Elintarvikevalvontaa tekevä viranhaltija voi menettelyn kautta mahdollisesti tunnistaa vilpillistä elintarviketoimintaa sekä tätä kautta ennalta ehkäistä kuluttajan harhaanjohtamista ja elintarvikepetoksista mahdollisesti aiheutuvia terveyshaittoja.

Terveydensuojelulakiin on lisätty pykälät vedentuotantoketjun riskienhallintasuunnitelmasta sekä ensisijaisten tilojen vesilaitteistojen riskienhallinnasta. Pykälän 19 a mukaan talousvettä toimittavan laitoksen on laadittava riskienhallintasuunnitelma yhteistyössä kunnan terveydensuojeluviranomaisen sekä muiden riskienhallinnan kannalta keskeisten viranomaisten ja sidosryhmien kanssa, jollei näiden osallistuminen suunnitelman

laatimiseen ole ilmeisen tarpeetonta. Suunnitelma on toimitettava kunnan terveydensuojeluviranomaiselle, jonka on otettava se huomioon viranomaisvalvonnassa. Pykälässä 19 b §:ssä määritellään ensisijaisiksi tiloiksi mm. majoitushuoneistot, uimahallit, sosiaalihuollon yksiköt, terveyskeskusten vuodeosastot ja muut sellaiset tilat, joista voi aiheutua sen käyttäjämäärä tai toiminnan luonne huomioon ottaen terveyshaittaa rakennuksen vesilaitteiston välityksellä. Ensisijaisena tilana käytettävän rakennuksen omistajan on koottava ja pidettävä ajan tasalla riskienhallinnan kannalta tarpeellisia tietoja ja kohdistettava riskienhallintaa rakennuksen vesilaitteistoihin. Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi em. tietojen perusteella antaa rakennuksen omistajalle tai toiminnanharjoittajalle määräyksiä vesilaitteistojen kunnossapidosta sekä terveyshaittaa tai veden laatua koskevasta seurannasta rakennuksen vesilaitteistossa. Seurannan tulokset on tallennettava keskusviranomaisen osoittamaan tietojärjestelmään. Näiden pykälien mukaiset tehtävät on tarkoituksenmukaista siirtää talousvettä valvoville viranhaltijoille.

Suomi noudattaa kansainvälistä ruumiiden siirtosopimusta asetuksella ruumiiden kuljettamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta 13/1989. Asetuksen muutoksella 849/1993 on toimivaltaiseksi viranomaiseksi määritelty Suomessa sen kunnan asianomaisen toimielimen määräämä terveystarkastaja, josta kansainvälinen kuljetus alkaa. Koska terveydensuojelulaista ei löydy tähän asetukseen viittaavaa pykälää, on Lahden kaupungin hallintosääntöön lisätty erikseen ruumiiden kuljettamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta annetun asetuksen mukaiseksi toimielimeksi rakennus- ja ympäristölupalautakunta. Toimivallan siirrolla mahdollistetaan ympäristöterveyden viranhaltijoille sopimuksen 3. artiklan mukainen ruumiiden kansainväliseen kuljettamiseen vaadittavan ruumiinkuljetusluvan antaminen.

Laki vaaratiedotteesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta (198/2025), joka on tullut voimaan 2.5.2025. Lakimuutoksella lisätiin 3 §:ssä esiintyvään luetteloon

toimivaltaisista viranomaisista kohta 16) kunnan terveydensuojeluviranomainen.

Vaaratiedote on toimivaltaisen viranomaisen antama tiedote, jonka tarkoitus on varoittaa vaarallisesta tapahtumasta ja jolla annetaan toimintaohjeita. Vaaratiedote voidaan antaa, jos se on välttämätöntä väestön varoittamiseksi silloin, kun vaarallisen tapahtuman seurauksena voi aiheutua ihmisille hengen- tai terveysvaara tai on vaara merkittävälle omaisuuden vaurioitumiselle tai tuhoutumiselle.

Terveydensuojelulain 20 a §:n mukaan kunnan terveydensuojeluviranomaisen tulee ryhtyä toimenpiteisiin taudin leviämisen ehkäisemiseksi saatuaan tiedon talousveden aiheuttamasta epidemiasta tai sen epäilystä. Tällaisia toimenpiteitä on muun muassa vaarasta tiedottaminen. Vaaratiedotteesta annetussa laissa tarkoitettu vaaratiedote on osa tiedottamisen keinovalikoimaa. Säännös mahdollistaa vaaratiedotteen antamisen myös muissa kunnan terveydensuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvissa vaaratilanteissa. Nopean reagointikyvyn vuoksi on vaaratiedotteen antaminen syytä delegoida ympäristöterveyden viranhaltijoille.

Uusi päätösvallan siirtomatriisi tulee voimaan tämän päätösehdotuksen hyväksymisen myötä ja korvaa aiemman päätösvallan siirtämistä koskevan matriisin.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Säädöskokoelma